

Mirosław Fudziński, Barbara Babińska, Ewa Kurylak

Rąty, gm. Somonino, woj. gdańskie,
St. 1, AZP nr 14-39/40

Informator Archeologiczny : badania 24, 50

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Technology Computers w Gdańsku. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko płaskie z młodszego okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich.

Kontynuacja badań ratowniczych z lat 1984-85 i 1989. Przebadano obszar około 8 arów w zachodniej części cmentarzyska odsłaniając 91 obiektów, w tym 89 grobów — ciałopalnych 77 (39 jamowych i 38 popielnicowych), szkieletowych 12 oraz 2 jamy. Znaczna część grobów ciałopalnych była w różnym stopniu uszkodzona.

Wszystkie groby popielnicowe pochodziły z młodszego okresu przedrzymskiego. Większość popielnic była uszkodzona. Wśród nich wyróżniono formy jajowate, jednouchy naczynia szerokootworowe oraz bezuche zaopatrzone, w nielicznych wypadkach, w górnej części w guzki lub krawki. Pozyskano kilkanaście grotów żelaznych, 6 umb, 3 miecze żelazne dwusieczne w pochwach żelaznych oraz 1 jednosieczny.

Wśród grobów jamowych 36 reprezentuje kulturę oksywską. Wystąpiły w nich m.in. kłamry brązowe żebrowane, kłamry żelazne jednodzielne i dwuczściowe, zawiasowe, nożyki żelazne sierpkowate, przęślniki gliniane.

W grobach kultury oksywskiej tak popielnicowych jak i jamowych datowanych na fazy A₂ i A₃ młodszego okresu przedrzymskiego wystąpiły zapinki żelazne odmiany D-E, K oraz M-N a także brązowe, odmiany G i O wg J. Kostrzewskiego.

Trzy groby jamowe, w których znajdowały się zapinki brązowe II i III grupy wg Almgrena (II, 39; III, 45, 46, 53) pochodzą z fazy B₁ i B_{2b} starszego okresu wpływów rzymskich.

Cztery spośród grobów szkieletowych nie posiadały żadnych wyznaczników chronologicznych, pięć pochodziło z fazy B₁ — B_{2a}, jeden z fazy B_{2b}. Wśród nich na uwagę zasługuje grób nr 295, w którym obok dwóch zapinek brązowych — AIII, 45 była zapinka brązowa AIII, 59-61.

Grób szkieletowy nr 352 z fazy B₂ wyróżniał się innym ułożeniem szkieletu, rzadkim w kulturze wielbarskiej. Kości szkieletu ułożone były na osi E-W z odchyleniem na południe z głową od wschodu.

Schyłkową fazę użytkowania cmentarzyska — wczesna faza okresu wędrówek ludów, reprezentują 2 groby szkieletowe. Grób nr 342, w którym była m.in. języczkowata końcówka pasa z brązu oraz grób nr 378, gdzie obok sprzączki żelaznej do pasa z lekko pogrubiałą ramą znajdowały się 2 zapinki brązowe z czterozwojową sprężyną, przednią cięciwą, o kablaku taśmowatym i pełnej pochwie, z ornamentem metopowym na kablaku i nożce, mające analogie na cmentarzysku w Mikulczicach (Peregrinatio Gothica, s. 235, Abb. 12, 11. Łódź 1986.).

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Całkowite przebadanie cmentarzyska będzie możliwe po udostępnieniu terenu zajętego obecnie przez ogródki.

■ Psary, gm. Jemielin woj. leszczyńskie St. 40 patrz okres rzymski

Rąty, gm. Somonino
woj. gdańskie
St. 1 AZP nr 14-39/40

Museum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Mirosław Fudziński (autor sprawozdania) przy współudziale mgr Barbary Babińskiej z MAC i mgr Ewy Kurylak z MAIE w Łodzi. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Piąty sezon badań. Cmentarzysko kultury wschodniopomorskiej z wczesnego okresu lateńskiego ze śladami osadnictwa z okresu wpływów rzymskich.

Celem tegorocznych badań była próba uchwycenia granic stanowiska w kierunku południowym i zachodnim.

Jeden wykop o powierzchni 64 m² usytuowano w części południowej stanowiska, na terenie łąki. W części zachodniej, dwa wykopy o powierzchni 71 m² usytuowano w lesie przylegającym z tej strony pola.

Odkryto 5 obiektów (od nr 64 do nr 68): 4 paleniska i bruk kamienny. Ponadto wyeksplorowano zachowaną część dużego bruku kamiennego (obiekt nr 40) odkrytego w sezonie poprzednim.

Obiekty południowej części stanowiska datowane na wczesny okres lateński (nr 40 i nr 65 do 68) zawierały nieliczne fragmenty ceramiki. Obiekt nr 64 — palenisko, zostało odkryte w wykopie usytuowanym w lesie w zachodniej części stanowiska. Zawierało ono liczne fragmenty ceramiki (niektóre wtórnie przepalone) i polepę. Obiekt ten można datować na przełom II i III w. n. e. i zaliczyć jako pozostałość osadnictwa ludności kultury wielbarskiej.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.